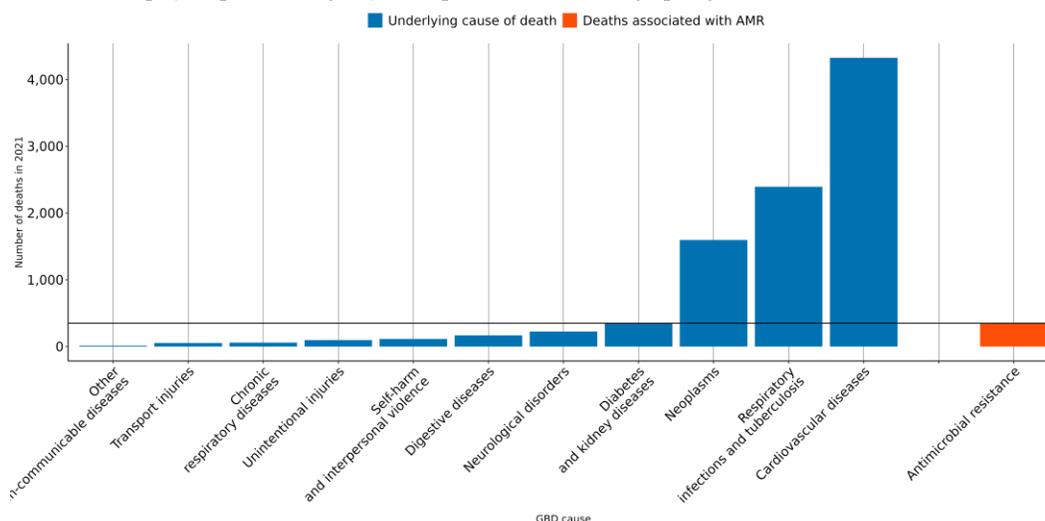

Терет антимикробне резистенције (АМР) у Црној Гори

Извршни резиме

- Антимикробна резистенција (АМР) је велика глобална претња здрављу , преко **80 живота** је изгубљено сваке године од 1990. године у Црној Гори због АМР .
- У 2021 . години на овој локацији било је **процењено 87 смртних случајева УИ (68-107)** који се могу приписати АМР - у и 349 смртних случајева повезаних са АМР - ом (**285-413**).
- Највећи број смртних случајева повезаних са АМР - ом у 2021. години догодио се међу особама у доби од **70 +** у земљи .
- Међу најсмртоноснијим комбинацијама патогена и лекова у 2021. години биле су *Staph У лоцоцус ауреус* резистентне на метицилин , *Ацинетобацтер бауманни* резистентне на карбапенеме и *Стрептоцоцус пнеумониае* резистентне на карбапенеме .

Слика 1 Број смртних случајева према основном узроку и оних повезаних са АМР - ом у 2021. години

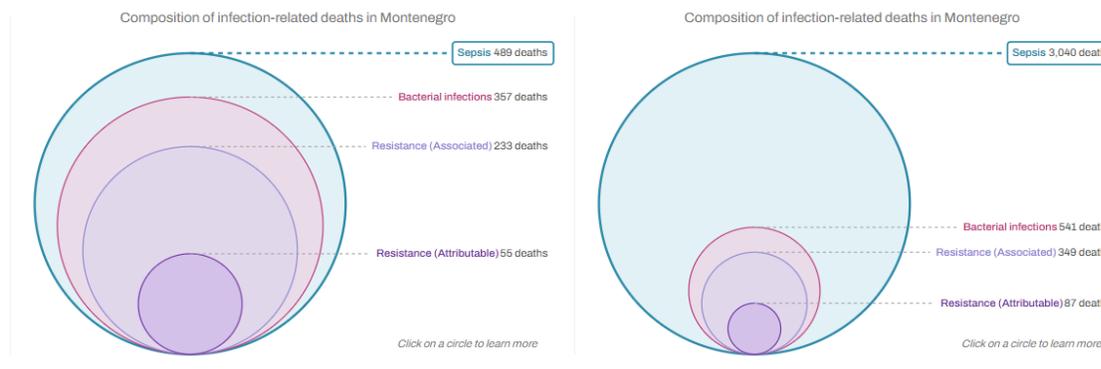
- У 2021. години , број смртних случајева повезаних са АМР - ом (наранџаста трака на слици 2) био је висок у поређењу са најрелевантнијим основним узроцима смрти (приказаним плавом бојом) у земљи . Смртни случајеви повезани са АМР - ом јављају се у оквиру вишеструких узрока смрти Глобал Бурден оф Дисеасе (ГБД), а АМР сам по себи није основни узрок смрти .
- На [састанку Генералне скупштине Уједињених нација на високом нивоу о антимикробним средствима 2024 . године отпора](#) , чланице земаља сложиле су се да циљају **на смањење од 10%** у односу на основну вриједност из 2019. године (са **4,95 на 4,45 милиона**) у глобалном броју смртних случајева повезаних са АМР - ом до 2030. године . Али [наша прогноза](#) показује да би у одсуству заједничке акције смртни случајеви повезани са АМР - ом могли достићи **5,5 милиона** (УИ 4,8 - 6,2) ако се тренутни трендови наставе . За Црну Гору , смањење од 10% значи смањење броја смртних случајева повезаних са АМР - ом на **334**, али тренутно би тренд за ову земљу могао да достигне и до **363 УИ [289-448]** смртних случајева повезаних са АМР - ом у 2030. години .

АМР у Црној Гори

Кључни такеваис

- Антимикробна резистенција (АМР) је велика глобална претња по здравље , више од милион живота је изгубљено сваке године од 1990. године .
- Глобално , 4,71 (95% интервал неизвесности (УИ) 4,2-5,2) милиона смртних случајева било је повезано са бактеријским инфекцијама отпорним на лекове у 2021. години .
- И 1,14 (УИ 1 - 1,3) милиона смртних случајева могло се приписати бактеријској инфекцији отпорној на лекове у истој години .
- 39 (УИ 33 - 46) милиона смртних случајева који се директно могу приписати бактеријској АМР - у предвиђа се да ће се догодити између 2025. и 2050. године , осим ако се не предузму усклађене акције . То је једнако три смртна случаја сваког минута .

Слика 2 Упоредивање 30 година смртних случајева повезаних са инфекцијом и оних повезаних са АМР у Црној Гори између 1990. и 2019. године .

- Да бисте погледали ове и више визуализација , интерактивно посетите [Мерење инфективних узрока и исхода резистенције за процену оптерећења \(МИЦРОБЕ \)](#)
- У Црној Гори у 2021. години било је процењено **87 смртних случајева УИ (68-107)** који се могу приписати АМР - у и **349 смртних случајева повезаних са АМР- ом (285-413)**. Овде се сматра да су **&q уот** ; смртни случајеви који се могу приписати **&q уот** ; они који би били спречени да бактерије отпорне на лекове које изазивају инфекције нису биле отпорне на лекове . **&q уот** ; Повезани смртни случајеви **&q уот** ; сматрају се онима који се не би догодили да су инфекције у потпуности спречене .
- У 204 земље , Црна Гора има **64. најнижу** старосно стандардизовану стопу смртности повезану са АМР у 2021. години .
- Табела 1 приказује бактерије које су изазвале највише смртних случајева у 2021. години (↑ указује на повећање процењене годишње стопе између 1990-2021, ↓ указује на опадајући годишњи тренд) , а табела 2 приказује комбинације патогена и лекова које су проузроковале већину смртних случајева у 2021. години .

Табела 1. Бактерије које узрокују највише смртних случајева у 2021. години (број смртних случајева у заградама)

Burden rank	Overall susceptible and resistant	Associated	Attributable
		Staphylococcus aureus 140 UI (123-158) ↑	Staphylococcus aureus 71 UI (52-90) ↑
	Streptococcus pneumoniae 74 UI (65-84) ↑	Escherichia coli 59 UI (50-69) ↑	Acinetobacter baumannii 13 UI (11-15) ↑
	Escherichia coli 66 UI (58-74) ↑	Streptococcus pneumoniae 41 UI (28-54) ↑	Escherichia coli 13 UI (10-16) ↑
	Pseudomonas aeruginosa 54 UI (48-61) ↑	Pseudomonas aeruginosa 37 UI (30-44) ↑	Streptococcus pneumoniae 10 UI (6-14) ↑
	Klebsiella pneumoniae 43 UI (37-48) ↑	Klebsiella pneumoniae 36 UI (31-41) ↑	Klebsiella pneumoniae 10 UI (8-12) ↑
	Acinetobacter baumannii 33 UI (29-37) ↑	Acinetobacter baumannii 33 UI (29-37) ↑	Pseudomonas aeruginosa 9 UI (7-12) ↑
	Enterococcus faecalis 23 UI (20-26) ↑	Enterococcus faecalis 17 UI (14-19) ↑	Enterobacter spp. 3 UI (2-5) ↑
	Enterobacter spp. 19 UI (17-22) ↑	Enterobacter spp. 15 UI (13-17) ↑	Enterococcus faecium 3 UI (3-4) ↑
	Enterococcus faecium 16 UI (14-18) ↑	Enterococcus faecium 13 UI (11-15) ↑	Enterococcus faecalis 3 UI (2-4) ↑
	Group A Streptococcus 14 UI (11-17) ↑	Proteus spp. 9 UI (7-11) ↑	Serratia spp. 1 UI (1-2) ↑

Annualized rate of change (1990-2021) <-3% -3% to -1.5% -1.5% to 0% 0% to 1.5% 1.5% to 3% 3% to 5% >5.0%

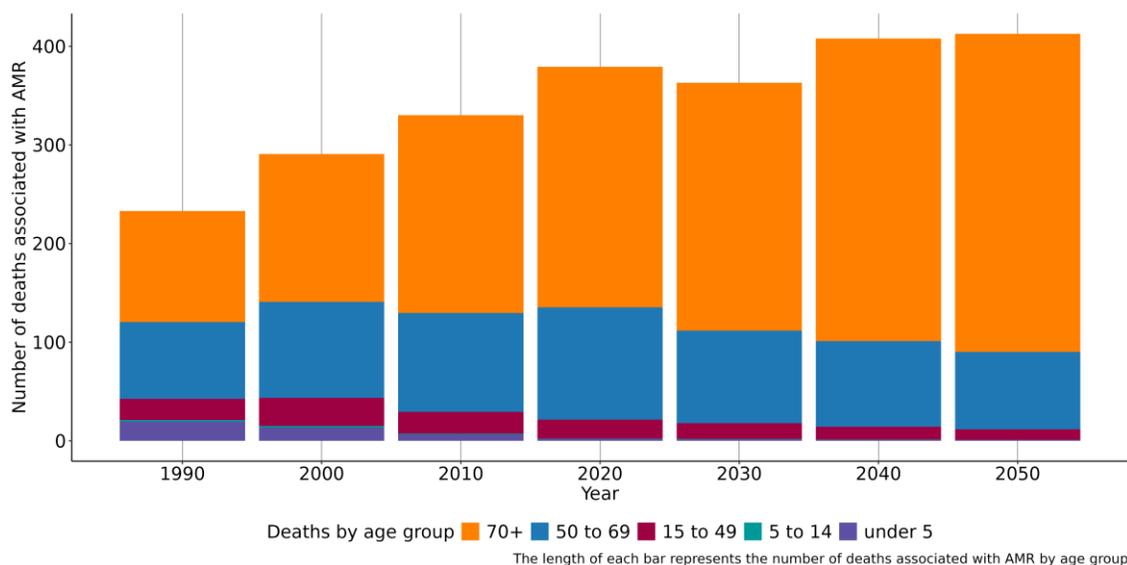
Табела 2. Комбинације које узрокују највише смртних случајева у 2021. години (број смртних случајева у заградама)

Burden Rank	Associated	Attributable
		Escherichia coli Aminopenicillin 57 UI (45-69) ↑
	Staphylococcus aureus Macrolides 52 UI (39-64) ↑	Acinetobacter baumannii Carbapenems 7 UI (5-8) ↑
	Staphylococcus aureus Methicillin 49 UI (28-71) ↑	Streptococcus pneumoniae Carbapenems 6 UI (3-8) ↓
	Escherichia coli 3GC 42 UI (33-52) ↑	Escherichia coli 3GC 5 UI (4-7) ↑
	Klebsiella pneumoniae 3GC 35 UI (31-40) ↑	Acinetobacter baumannii Fluoroquinolones 4 UI (3-5) ↑
	Acinetobacter baumannii 3GC 32 UI (28-37) ↑	Pseudomonas aeruginosa Carbapenems 4 UI (2-5) ↑
	Acinetobacter baumannii 4GC 32 UI (28-36) ↑	Pseudomonas aeruginosa Fluoroquinolones 3 UI (2-4) ↑
	Klebsiella pneumoniae Beta-Lactam/Lactamase Inhib. 32 UI (26-38) ↑	Klebsiella pneumoniae 3GC 3 UI (2-4) ↑
	Escherichia coli Beta-Lactam/Lactamase Inhib. 31 UI (26-37) ↑	Enterococcus faecalis Fluoroquinolones 2 UI (2-3) ↑
	Acinetobacter baumannii Anti-pseudomonal 31 UI (27-35) ↑	Klebsiella pneumoniae Fluoroquinolones 2 UI (2-3) ↑

Annualized rate of change (1990-2021) <-3% -3% to -1.5% -1.5% to 0% 0% to 1.5% 1.5% to 3% 3% to 5% >5.0%

- Независно од антимикуробне резистенције , инфективни синдроми који су чинили највише смртних случајева у 2021. години били су следећи (процењује се на хиљаде смртних случајева у заградама), инфекције крвотока (308 УИ (271-346)), инфекције доњих дисајних путева (искључујући ЦОВИД) (217 УИ (184-250)), перитонеалне и интраабдоминалне инфекције (90 УИ (76-105)), инфекције уринарног тракта и пијелонефритис (31 УИ (24-39)) и инфекције коже и поткожног система (29 УИ (21-36)).

Слика 3. Број смртних случајева повезаних са АМР - ом по старосним групама између пројекције 1990-2020 и 2050

- У Црној Гори, људи старости 70+ забележили су највећи број смртних случајева повезаних са АМР - ом и 1990. и 2021. године, што указује да је 70+ и даље посебно осетљиво на инфекције које су отпорне на антибиотике. У 2021. години број смртних случајева повезаних са АМР - ом међу 70+ био је 227 УИ (186-269), док је стопа смртности на 100.000 била 390 УИ (319-462).

Извори података за Црну Гору

Укупно ,520 милиона појединачних записа или изолата који покривају 19,513 студија - локација - година су коришћени као улазни подаци у нашем процесу процене. Подскуп улазних података за ову земљу је приказан испод.

Табела 3. Улази података за Црну Гору по типу извора

Тип извора	Година	Величина узорка	Величина узорка јединице
Употреба антибиотика	1990-2021	197	Подаци о студијској години
Појединачни подаци о профили резистенције на лекове	2010-2021	248	Тест осетљивости на антибиотике

Више информација

О ГРАМ - у :

Сврха пројекта Глобално истраживање антимикробне резистенције (ГРАМ) је да **генерисати тачне и правовремене процене величине и трендова у оптерећењу антимикробне резистенције (АМР)** широм света , који се могу користити за информисање смерница за лечење и агенде за доношење одлука и истраживања , откривање нових проблема и праћење трендова за информисање глобалних стратегија , као и олакшавање процене интервенција током времена .

ГРАМ је водећи пројекат стратешког партнерства Универзитета у Оксфорду - ИХМЕ . ГРАМ је покренут уз подршку Флеминг фонда Министарства здравља и социјалне заштите Уједињеног Краљевства и Веллcome Труста .

Сви ресурси :

За све ресурсе о АМР анализи у ИХМЕ - у , посетите [хттпс ://www.хеалтхдата . орг / антимицробиал - ресистанце .](https://www.healthdata.org/antimicrobial-resistance)

Да бисте погледали ове и више визуализација , интерактивно посетите [Мерење инфективних узрока и исхода отпорности за процену оптерећења \(МИЦРОБЕ \)](#) .

Извори података :

Да бисте преузели листу извора уноса података по земљама и резултате АМР - а по регионима , посетите [Глобална размена здравствених података \(ГХДк \)](#) .

Контактирајте нас :

- За упите о анализи и питања владиних званичника , здравствених одељења или истраживачких институција : [енгаге @ хеалтхдата . орг](mailto:engage@healthdata.org)
- За упите везане за медије : [медиа @ хеалтхдата . орг](mailto:media@healthdata.org)
- **Блуеск у:** @ ихмеу w. бск у. социал
- **Твитер :** @ ИХМЕ _ у W
- **Фејсбук :** [хттпс ://www.фацебоок . цом / ИХМЕУ W](https://www.facebook.com/IHMEUW)
- **ЛинкедИн :** [хттпс ://www.линкедин . цом / цомпан у/ институте - фор - хеалтх - метрицс - анд - евалуација](https://www.linkedin.com/company/institute-for-health-metrics-and-evaluation)